

Jordbruksutskottets betänkande

1984/85:34

om lag om kontroll av husdjur m. m. (prop. 1984/85:159)

Sammanfattning

I betänkandet behandlas förslag om att ett antal lagar som reglerar aveln av husdjur och hälsokontrollen av sådana djur ersätts av en ny lag. Även seminverksamheten skall kunna regleras med stöd av den nya lagen. Vidare föreslås styrmedel för att förbättra djurhälsan och djurskyddet inom slaktsvinsproduktionen.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 1985.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag utom i vad avser frågan om obligatorisk avelsvärdering av hingstar. Med anledning av tre följdmotioner (m. c, vpk) föreslår utskottet härvidlag att regeringen eller lantbruksstyrelsen bemyndigas att även fortsättningsvis meddela föreskrifter om vissa villkor för avelsarbetet. Övriga motionsyrkanden avstyrks av utskottet.

Till betänkandet har fogats en reservation (c).

Propositionen

I propositionen har regeringen föreslagit riksdagen att anta ett inom jordbruksdepartementet upprättat förslag till lag om kontroll av husdjur m. m. På skäl som närmare redovisas på s. 13 i propositionen har regeringen ansett att remiss till lagrådet kunnat underlåtas i detta fall.

Lagförslaget har följande lydelse:

Förslag till

Lag om kontroll av husdjur m. m.

Härigenom föreskrivs följande.

1§ Syftet med denna lag är att främja animalieproduktionen och djurs lämplighet för avel i näringsverksamhet samt att förebygga sjukdomar hos djur.

Regeringen får i det syfte som anges i första stycket meddela föreskrifter om kontroll av husdjur och av andra djur, som människan har i sin vård, samt ge organisationer på jordbruksnäringens område eller andra sammanlutningar rätt att anordna sådan kontroll.

2§ Regeringen får i det syfte som anges i 1§ första stycket meddela föreskrifter om seminverksamhet och för överföring av befruktade ägg mellan hondjur.

3§ Den som innehar djur av sådant slag och inom sådant område för vilket kontroll enligt 1 § har anordnats har rätt att få djuren anslutna till kontrollen. Fortsatt anslutning får vägras, om djurens innehavare inte följer de föreskrifter som gäller för kontrollen.

4§ Djur som omfattas av kontrollen får enligt de föreskrifter som meddelas av regeringen överlåtas under särskild beteckning som är förbehållen sådana djur.

5§ Om det finns hälsokontroll anordnad för slaktsvin, får regeringen föreskriva att en avgift får tas ut vid slakt av svin från sådana besättningar som inte omfattas av kontrollen och i vilka sjukdomar i särskilt hög grad förekommer.

Regeringen får överlämna åt innehavare av slakteri att uppbära avgift av den som lämnar svinen till slakt.

6§ Regeringen får överlämna åt lantbruksstyrelsen att

1. meddela föreskrifter som avses i 1 § andra stycket, 2 och 4 §§ samt 5 § första stycket,
2. ge organisationer på jordbruksnäringens område eller andra sammanlutningar rätt att anordna sådan kontroll som avses i 1 §,
3. besluta om sådant överlämnande som avses i 5 § andra stycket.

7§ Den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 2 eller 4 § döms till böter, om inte ansvar för gärningen kan ådömas enligt brottsbalken.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985.

Genom lagen upphävs

1. lagen (1914:451) om hingstbesiktningstvång,
2. lagen (1928:196) om galtbesiktningstvång,
3. lagen (1976:300) med bemyndigande att meddela föreskrifter om seminverksamhet för avel av vissa husdjur,
4. lagen (1978:878) om överföring av ägg mellan hondjur för avel av husdjur,
5. lagen (1980:370) om organiserad hälsokontroll av husdjur.

Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, lantbruksstyrelsen får meddela föreskrifter om att handjur får användas till avel endast om de har avelsvärderats. Sådana föreskrifter får meddelas att gälla längst till och med utgången av juni 1987. Vid överträdelse av föreskrift om avelsvärdering gäller 7 § lagen.

Motionerna

I motion 1984/85:3071 av Paul Lestander och John Andersson (båda vpk) yrkas att riksdagen med ändring av proposition 1984/85:159 beslutar att Lagen om kontroll av husdjur m. m., punkt 5 (1980:370) får följande lydelse: Hingst som används för avelsändamål skall vara avelsvärderad.

I motion 1984/85:3072 av Arne Andersson i Ljung och Sven Eric Lorentzon (båda m) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att föreskrifter beträffande avelsvärdering skall gälla tills vidare.

I motion 1984/85:3073 av Einar Larsson m. fl. (c) yrkas

1. att riksdagen beslutar att kravet på avelsvärdering av hingstar behålls även efter juni 1987,

2. att riksdagen beslutar att kravet på avelsvärdering av galtar behålls även efter juni 1987 på sätt som redovisas i motionen,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om SCB:s galt- och betäckningsstatistik, samt

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av ett system för enhetlig kontroll av slaktsvin.

Utskottet

En ny lag om husdjurskontroll m. m.

Innebörden av regeringsförslaget är, som inledningsvis angetts, att de nuvarande lagarna på husdjurskontrollens område ersätts med en enda lag som ger stöd för att i administrativ ordning meddela nödvändiga detaljföreskrifter för husdjurskontrollen. Lagstiftningen bör enligt jordbruksministern utformas med utgångspunkten att statens medverkan i princip bör inskränka sig till att vissa ramar och riktlinjer anges i föreskrifter för verksamheten och att denna ställs under viss tillsyn. Kontrollen bör omhändertas av organisationer på jordbruksnäringens område eller andra sammanslutningar, som alltså bör få rätt att anordna kontroll för visst djurslag. I den nya lagen bör regeringen eller, i den utsträckning regeringen bestämmer, lantbruksstyrelsen bemyndigas att meddela de erforderliga föreskrifterna. För de olika delarna av husdjurskontrollen förordas följande regelsystem i propositionen.

För främst husdjursaveln är det väsentligt att uppgifter om djuren registreras på ett överskådligt sätt. En form för en sådan registrering är stambokföring som innebär att avelsdjur och sådana uppgifter om djuren som är av betydelse för aveln registreras. För vissa djurslag sker en dataregistrering av alla djur som har uppnått vissa minimiresultat. Liksom hittills bör såväl stambokföringen som annan motsvarande registrering skötas av näringens egna organisationer. Föreskrifter bör emellertid finnas om hur bokföringen eller registreringen skall genomföras. Dessa föreskrifter bör meddelas av lantbruksstyrelsen som också bör utöva viss tillsyn av verksamheten.

I fråga om den del av husdjurskontrollen som innebär begränsningar för att djur skall få användas i aveln har det hittills gällt särskilda regler för aveln av hästar och svin. Handjuren skall uppfylla vissa kvalitetskrav enligt föreskrifter meddelade av regeringen eller lantbruksstyrelsen. Vi-

dare ankommer det på en statlig nämnd resp. en av lantbruksnämnden utsedd förrättningsman att pröva om de föreskrivna kraven är uppfyllda.

Jordbruksministern anser att statens verksamhet med prövning för godkännande av avelsdjur nu bör upphöra. I princip finns det inte heller tillräcklig anledning att från det allmännas sida föreskriva särskilda krav på de handjur som skall användas i avel. Sådana föreskrifter gäller numera bara i fråga om hingstar och galtar. Med stöd av den nu föreslagna lagen får regeringen och lantbruksstyrelsen möjlighet att ge föreskrifter för husdjurskontrollen. Genom sådana föreskrifter blir det möjligt att ställa upp villkor även för avelsarbetet. I princip bör det emellertid ankomma på de ansvariga organisationerna att besluta hur det framtida avelsarbetet skall bedrivas.

Under en övergångsperiod kan det vara nödvändigt att ställa upp krav från det allmännas sida på en avelsvärdering av handjur som skall användas till avel. Ett bemyndigande att meddela föreskrifter om ett sådant krav föreslås i övergångsbestämmelserna till den nya lagen.

Den i husdjurskontrollen ingående hälsokontrollen har behandlats av riksdagen år 1980 då lagen om sådan kontroll beslutades (prop. 1979/80: 61, JoU 31, rskr 265). Bestämmelserna i 1980 års lag bör i huvudsak oförändrade föras över till den nya lagen. Kontrollen bör genomföras i enlighet med de föreskrifter som lantbruksstyrelsen meddelar. I överensstämmelse med vad som gäller enligt 1980 års lag bör det enligt de nya bestämmelserna vara möjligt att anordna hälsokontroll även för andra djur än husdjur inom jordbruksnäringen.

I förevarande avsnitt berörs vidare bl. a. seminverksamhet och överföring av befruktade ägg. Enligt jordbruksministern är det befogat att det i den nya lagen förs in en bestämmelse som ger regeringen möjlighet att meddela föreskrifter även för den verksamheten.

I samtliga följdmotioner (m. c, vpk) yrkas att föreskrifter om avelsvärdering av hingstar skall gälla även i fortsättningen. Yrkandet motiveras med att vårt svenska hästavelssystem internationellt åtnjuter mycket högt anseende. I exportsammanhang har det visat sig vara en erkänd kvalitetsgaranti om hästen är godkänd för avel enligt det svenska hästpremieringssystemet. Den officiella husdjurskontrollens särskilda krav på handjur som skall användas i aveln har garanterat egenskaper hos djuren som är viktiga från både konsument- och producentsynpunkt.

Utskottet anser i likhet med motionärerna att en fortsatt avelsvärdering av hingstar under viss statlig kontroll är en viktig förutsättning för att kvaliteten i den svenska hästaveln skall vidmakthållas och ytterligare förbättras. Visserligen har riksdagen vid föregående riksmöte godkänt ett regeringsförslag att huvudmannaskapet för hästavelsarbetet överförs på hästavelsorganisationerna (JoU 1983/84:25 p. 10). I nyssnämnda sammanhang underströks emellertid också det angelägna i att den höga kvaliteten i hästavelsarbetet kunde vidmakthållas. Beslutet om huvudmannaskap för hästavelsarbetet i stort bör inte hindra att staten även i fortsättningen utövar viss kontroll över

aveln genom att meddela föreskrifter om avelsvärdering.

Nuvarande regler i lagen (1914:451) om hingstbesiktningstvång innebär bl. a. att en statlig hingstpremieringsnämnd prövar huruvida en hingst är lämplig att användas för avel eller ej. Vidare finns i olika författningar bestämmelser om stambokföring och premiering av hästar m. m. En utgångspunkt för den fortsatta verksamheten bör enligt utskottets mening vara att avelshingstar genomgår obligatorisk avelsvärdering. Det bör i första hand ankomma på de ansvariga organisationerna att utforma ett system för avelsvärderingen. Statens medverkan torde inte behöva avse annat än en prövning av det sätt på vilket avelsvärdering avses ske. Utskottet förutsätter att berörda myndigheter i samråd med hästavelns organisationer kan komma fram till en ändamålsenlig lösning, med beaktande av vad utskottet anfört.

Lagtekniskt innebär utskottets ställningstagande med anledning av motionerna 3071, 3072 och 3073 yrkande 1 att 2 § lagförslaget kompletteras med ett andra stycke enligt vilket regeringen får meddela föreskrifter om att hingstar får användas till avel endast om de har avelsvärderats. Bestämmelsen i 6 § 1. innebär med oförändrad lydelse att regeringen får överlämna åt lantbruksstyrelsen att meddela föreskrifter i nu aktuellt hänseende.

Sista stycket i övergångsbestämmelserna bör i enlighet med det anförda ändras på så sätt att det kommer att avse andra handjur än hingstar.

I c-motionen 3073 framställs ytterligare yrkanden som bl. a. innebär att den officiella kontrollen av svinaveln liksom SCB:s galt- och betäckningsstatistik bibehålls enligt nuvarande regler (yrkandena 2 och 3).

Utskottet är inte berett att tillstyrka motionen i dessa delar. När det gäller uppgiftsskyldigheten kommer det, enligt vad utskottet erfarit, även i fortsättningen att finnas bestämmelser om skyldighet att lämna statistiska uppgifter som behövs för SCB:s galt- och betäckningsstatistik. Beträffande kontrollen av svinaveln ger de föreslagna övergångsbestämmelserna möjlighet att under en övergångsperiod ställa upp vissa krav från det allmännas sida.

Åtgärder för att förbättra djurhälsan och djurskyddet inom slaktsvinsproduktionen

Jordbruksministern anför i detta avsnitt av propositionen, med hänvisning till av lantbruksstyrelsen genomförda utredningar, att det finns betydande brister i slaktsvinens nuvarande hälsotillstånd. Nuvarande förhållanden kan inte anses godtagbara vare sig från djurskyddssynpunkt eller med hänsyn till kraven på god kvalitet på livsmedel. Jordbruksministern delar lantbruksstyrelsens och flertalet remissinstansers uppfattning att en förbättring av förhållandena i första hand bör åstadkommas genom att en hälsokontroll införs inom slaktsvinsuppfödningen. En sådan kontroll kan anordnas enligt förslaget till lag om kontroll av husdjur. Sedan flera år tillbaka finns en organiserad hälsokontroll för avelsbesättningar och smågrisproducerande

besättningar. I praktiken förmedlas endast djur från besättningar som är anslutna till hälsokontrollen och denna omfattar följaktligen praktiskt taget alla uppfödare av dessa djurkategorier.

Från näringsens sida har man uttalat ett starkt intresse för att utvidga nuvarande hälsokontroll inom svinskötseln till att omfatta även slaktsvinsbesättningar. Jordbruksministern bedömer att en sådan kontroll bör kunna vara fullt utbyggd senast den 1 januari 1987. Kostnaderna för kontrollen bör betalas av uppfödarna.

En hälsokontroll inom slaktsvinsproduktionen bör grunda sig på att slaktsvinsbesättningarnas hälso- och tillstånd fortlöpande följs som ett moment i köttbesiktningen. En sjukdomsregistrering är i dag genomförd vid ett flertal slakterier och den bör kunna byggas ut till att omfatta samtliga slakterier.

Det framhålls som angeläget att en organiserad hälsokontroll för slaktsvinsbesättningar snarast anordnas och att kontrollen får en så stor anslutning som möjligt. Speciellt viktigt är att sådana besättningar som har en hög sjukdomsbelastning blir föremål för åtgärder inom ramen för en organiserad hälsokontroll. De kostnader som kontrollen kan medföra bör enligt propositionen uppvägas genom en förbättrad djurhälsa och därigenom ett bättre ekonomiskt utbyte för producenterna.

Om det visar sig att en en önskvärd anslutning till kontrollen inte har uppnåtts den 1 januari 1987, bör det därefter finnas en möjlighet att sätta in ett styrmedel som främjar ett deltagande i kontrollen. Jordbruksministern föreslår mot den bakgrunden ett bemyndigande i den nya lagen som gör det möjligt att meddela föreskrifter om en särskild avgift för vissa djurägare som inte ansluter sig till kontrollen.

Avgiften avses tas ut bara av de djurägare som står utanför kontrollen och som samtidigt har besättningar i vilka det förekommer sjukdomar i särskilt hög grad. Den bör bestämmas så att det för uppfödaren framstår som en klar ekonomisk nackdel att stå utanför kontrollen. Konstaterandet av sjukdomsgraden i en besättning bör ske på grundval av sjukdomsregistreringen vid slakteriet. Avgiften bör tas ut genom ett avdrag på den ersättning djurägaren får från slakteriet när han lämnar sina svin för slakt. Slakteriet bör få uppdraget att ombesörja avgiftsuttaget. Avgiftsskyldigheten bör upphöra när djurägaren ansluter sig till hälsokontrollen. Skulle djurägaren inte följa de föreskrifter som gäller för hälsokontrollen riskerar han att bli utesluten och därmed återigen avgiftsskyldig under förutsättning att sjukdomsförekomsten i hans besättning består.

I motion 3073 (c) anförs synpunkter på frågan om utbyggd hälsokontroll för svinuppfödningen. Enligt motionärerna är det viktigt att systemet sätts i gång samtidigt i hela landet. Det medför att sjukdomsregistreringen först bör byggas ut vid de slakterier som i dag inte har sådan. Vidare måste statens livsmedelsverk och besiktningsveterinärerna tillsammans med lantbruksstyrelsen utarbeta system för en enhetlig kontroll och bestämma avgifternas storlek och administration m. m. Dessa myndighetsbetingade åtgärder måste

vara klara och kunna vidtas samtidigt och enhetligt. I annat fall kan en slapp hantering bli en konkurrensfördel. Den tidsmässiga hanteringen av dessa frågor får avgöra om hälsokontrollen kan vara fullt utbyggd den 1 januari 1987. Vidare understryks i motionen att kostnaderna för slakterierna bör minimeras och bli rättvist utformade. Detta är speciellt angeläget för slakterikooperationen som bl. a. har mottagningsplikt och nästan ensam ansvarar för de djurglesa områdena i landet.

Utskottet ansluter sig till regeringens överväganden rörande behovet av åtgärder för att förbättra djurhälsan och djurskyddet inom slaktsvinsproduktionen. Mot förslaget att en särskild avgift skall uttas av vissa djurägare som står utanför kontrollen synes inga invändningar kunna resas. Enligt utskottets bedömning faller avgiften inom det delegeringsbara området enligt 8 kap. 7 § regeringsformen. Det får ankomma på regeringen eller lantbruksstyrelsen att fastställa avgiftens storlek och även i övrigt meddela nödvändiga detaljföreskrifter rörande hälsokontrollen. Utskottet utgår från att den föreslagna tidsramen bl. a. gör det möjligt att beakta de synpunkter som anförts i motion 3073. Enligt utskottets mening påkallar motionen i denna del (yrkande 4) ingen särskild åtgärd från riksdagens sida.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *statliga föreskrifter rörande avelsvärdering m. m.*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och motionerna 1984/85:3071, 1984/85:3072 och 1984/85:3073 yrkande 1 samt med avslag på motion 1984/85:3073 yrkande 2

a) antar förslaget till lag om kontroll av husdjur m. m. med den ändringen att 2 § samt övergångsbestämmelserna erhåller följande som *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Regeringens förslag

Regeringen får i det syfte som anges i 1 § första stycket meddela föreskrifter om seminverksamhet och för överföring av befruktade ägg mellan hondjur.

Utskottets förslag

2 §

Regeringen får i det syfte som anges i 1 § första stycket meddela föreskrifter om seminverksamhet och för överföring av befruktade ägg mellan hondjur.

Regeringen får meddela föreskrifter om att hingstar får användas till avel endast om de har avelsvärderats.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985.

Genom lagen upphävs

1. lagen (1914:451) om hingstbesiktningstvång,
2. lagen (1928:196) om galtbesiktningstvång,
3. lagen (1976:300) med bemyndigande att meddela föreskrifter om seminverksamhet för avel av vissa husdjur,

*Regeringens förslag**Utskottets förslag*

4. lagen (1978:878) om överföring av ägg mellan hondjur för avel av husdjur.

5. lagen (1980:370) om organiserad hälsokontroll av husdjur.

Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, lantbruksstyrelsen får meddela föreskrifter om att handjur får användas till avel endast om de har avelsvärderats. Sådana föreskrifter får meddelas att gälla längst till och med utgången av juni 1987. Vid överträdelse av föreskrift om avelsvärdering gäller 7 § lagen.

Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, lantbruksstyrelsen får meddela föreskrifter om att *andra* handjur *än sådana som avses i 2 §* får användas till avel endast om de har avelsvärderats. Sådana föreskrifter får meddelas att gälla längst till och med utgången av juni 1987. Vid överträdelse av föreskrift om avelsvärdering gäller 7 § lagen.

b) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om avelsvärdering av hingstar.

2. att riksdagen antar förslaget till lag om kontroll av husdjur m. m. i de delar som ej omfattas av utskottets hemställan ovan,

3. beträffande *vissa statistiska uppgifter*

att riksdagen lämnar motion 1984/85:3073 yrkande 3 utan vidare åtgärd.

4. beträffande *hälsokontroll av slaktsvin*

att riksdagen lämnar motion 1984/85:3073 yrkande 4 utan vidare åtgärd.

Stockholm den 30 april 1985

På jordbruksutskottets vägnar

HÅKAN STRÖMBERG

Närvarande: Håkan Strömberg (s), Arne Andersson i Ljung (m), Hans Wachtmeister (m), Gunnar Olsson (s), Martin Segerstedt (s), Kerstin Andersson (c), Jan Fransson (s), Margareta Winberg (s), Jens Eriksson (m), Börje StenSSon (fp), John Andersson (vpk), Åke Selberg (s), Jan-Eric Virgin (m), Lennart Brunander (c) och Ulf Lönnqvist (s).

Reservation

Statliga föreskrifter rörande avelsvärdering m. m. (mom. 1)

Kerstin Andersson och Lennart Brunander (båda c) anser att

dels den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Utskottet är" och slutar med "allmännas sida" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser, i likhet med vad som anförts i motion 3073, att det också finns starka skäl som talar för en fortsatt statlig kontroll av svinaveln. Den officiella husdjurskontrollens särskilda krav på handjur som skall användas i aveln har garanterat en utveckling mot bättre hälsa, produktionsförmåga och köttkvalitet – egenskaper som är mycket viktiga från såväl konsument- som producentsynpunkt. De mycket hårda kraven på handjuren för avel har accentuerats av seminverksamhetens utveckling.

Inom svinaveln bör gälla att handjur får användas till avel endast om de har genomgått avelsvärdering grundad på

1. att de är födda i besättning ansluten till officiell suggkontroll och svinstamskontroll, och
2. att de har föräldrar som avelsvärderats i officiell suggkontroll och svinstamskontroll.

Det är angeläget att systemet med specialiserade avelsbesättningar godkända för galtproduktion kan bibehållas. Att riskera att sämre galtar används i avelsarbetet kan medföra en sämre produktivitets- och kvalitetsutveckling. Vidare kan slaktkroppsegenskaper och köttkvalitet försämrats om föräldradjuren inte är prövade i svinstamskontrollen med den slaktkroppsvärdering och försöksstyckning som där sker.

Utskottet vill mot angivna bakgrund förorda att den statliga officiella kontrollen av svinaveln bibehålls och att lantbruksstyrelsen även efter juni 1987 får meddela föreskrifter om att handjur får användas till avel endast om de har avelsvärderats. Lagtekniskt innebär utskottets ställningstagande vissa ytterligare ändringar i 2 § lagförslaget och i övergångsbestämmelserna.

När det gäller uppgiftsskyldigheten – – – (lika med utskottet) – – – galt- och betäckningsstatistik.

dels utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *statliga föreskrifter rörande avelsvärdering m. m.*
att riksdagen med anledning av regeringens förslag och motionerna 1984/85:3071, 1984/85:3072 och 1984/85:3073 yrkandena 1 och 2 a) antar förslaget till lag om kontroll av husdjur m. m. med den ändringen att 2 § samt övergångsbestämmelserna erhåller följande som *Reservanternas förslag* betecknade lydelse:

*Regeringens förslag**Reservanternas förslag*

2§

Regeringen får i det syfte som anges i 1 § första stycket meddela föreskrifter om seminverksamhet och för överföring av befruktade ägg mellan hondjur.

Regeringen får i det syfte som anges i 1 § första stycket meddela föreskrifter om seminverksamhet och för överföring av befruktade ägg mellan hondjur.

Regeringen får meddela föreskrifter om att handjur får användas till avel endast om de har avelsvärderats.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985.

Genom lagen upphävs

1. lagen (1914:451) om hingstbesiktningstvång,
2. lagen (1928:196) om galtbesiktningstvång,
3. lagen (1976:300) med bemyndigande att meddela föreskrifter om seminverksamhet för avel av vissa husdjur,
4. lagen (1978:878) om överföring av ägg mellan hondjur för avel av husdjur,
5. lagen (1980:370) om organiserad hälsokontroll av husdjur.

Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, lantbruksstyrelser får meddela föreskrifter om att handjur får användas till avel endast om de har avelsvärderats. Sådana föreskrifter får meddelas att gälla längst till och med utgången av juni 1987. Vid överträdelse av föreskrift om avelsvärdering gäller 7 § lagen.

- b) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om avelsvärdering av hingstar och galtar.